Svätouspenský hlas

číslo 20

2026

Dvojtýždenník Gréckokatolíckej cirkvi v Šarišskom Jastrabí

PRESVÄTÁ BOHORODIČKA OCHRANKYŇA – POKROV

„Dnes Panna stojí v chráme a s anjelskými zástupmi sa za nás neviditeľne modlí k Bohu.“

Jeseň prináša do prírody ticho a pokoj. Stromy pomaly strácajú svoju letnú krásu, dni sa skracujú a človek viac než inokedy cíti potrebu útočiska, tepla a bezpečia. Práve v tomto čase nám Cirkev prináša jeden z najkrajších mariánskych sviatkov – **Pokrov, sviatok Presvätej Bohorodičky Ochrankyne**.

Slovo „Pokrov“ znamená ochrana, prikrytie, záštita. V ikone sviatku vidíme Presvätú Bohorodičku, ktorá rozprestiera svoj závoj – omofor – nad veriacim ľudom. Je to jeden z najkrajších obrazov jej materinskej starostlivosti.

Mária stojí uprostred Cirkvi a modlí sa za svoj ľud.

Nie je to však ochrana oddelená od Krista. Presvätá Bohorodička nás nikdy nevedie k sebe ako k poslednému cieľu. Všetko, čo robí, smeruje ku Kristovi. Je jeho Matkou a našou duchovnou Matkou. Preto jej príhovor je vždy prosbou, aby sme zostali pri jej Synovi.

OCHRANNÝ ZÁVOJ NAD BOŽÍM ĽUDOM

Tradícia sviatku Pokrova nás vedie do Konštantínopola, do chrámu Presvätej Bohorodičky vo Vlachernách. Podľa tradície sa tam počas nočného bdenia zjavil svätému Andrejovi, Kristovmu bláznovi pre Krista, a jeho učeníkovi Epifaniovi zvláštny pohľad do neviditeľného sveta.

V chráme sa modlil zástup veriacich. Zrazu sa objavila Presvätá Bohorodička obklopená anjelskými zástupmi a svätými. Prišla medzi modliaci sa ľud, pokľakla a začala sa modliť za všetkých. Potom rozprestierala svoj závoj nad ľudom ako znamenie ochrany.

Svätý Andrej sa svojho učeníka opýtal, či vidí, čo sa deje. Epifanios odpovedal, že vidí Presvätú Bohorodičku, ako sa modlí za celý svet. Tento obraz sa stal jadrom duchovného posolstva sviatku.

Mária sa modlí. To je možno najjednoduchšia a zároveň najhlbšia veta, ktorú si môžeme zo sviatku Pokrova odniesť. Keď sa modlíme k Bohorodičke, neobraciame sa na niekoho vzdialeného od našich starostí. Ona pozná ľudskú bolesť. Pozná radosť aj utrpenie. Pozná slzy matky, ktorá sa bojí o svoje dieťa. Pozná úzkosť človeka, ktorý nevie, čo bude zajtra. Veď aj ona sama musela prejsť cestou viery.

MÁRIA, KTORÁ STÁLA POD KRÍŽOM

Keď hovoríme o ochrane Presvätej Bohorodičky, nesmieme zabudnúť na jednu veľmi dôležitú skutočnosť. Mária nebola uchránená od utrpenia. Bola Matkou Božieho Syna, a predsa musela vidieť jeho utrpenie a smrť na kríži. Stála pod krížom v hodine, keď sa všetko zdalo stratené. A práve tam sa ukazuje pravá podoba jej ochrany. Bohorodička nebola chránená tak, že by nikdy nemusela plakať. Bola chránená v tom, že ani v najväčšej bolesti neopustila Boha. Preto aj nám môže byť blízka. Možno si niekedy predstavujeme Božiu ochranu tak, že veriaci človek nebude mať problémy, choroby, starosti ani kríže. Život nás však učí, že to tak nie je. Pokrov neznamená život bez kríža. Pokrov znamená, že pod krížom nie sme sami. Presvätá Bohorodička stojí pri nás a vedie nás k svojmu Synovi.

POD TVOJU OCHRANU SA UTIEKAME

Jedna z najstarších mariánskych modlitieb Cirkvi začína slovami: „Pod tvoju ochranu sa utiekame, Presvätá Bohorodička...“ Je to modlitba človeka, ktorý si uvedomuje svoju slabosť. Človek totiž nie je všemocný. Niekedy dokážeme vyriešiť veľa vecí. Máme skúsenosti, peniaze, vzdelanie, kontakty a rôzne možnosti. Ale potom príde situácia, v ktorej zrazu zistíme, že už nevieme urobiť nič. Vtedy zostáva modlitba. A práve vtedy sa človek môže obrátiť na Matku. „Presvätá Bohorodička, prihováraj sa za nás.“ Tieto slová môžeme povedať ráno, keď odchádzame z domu. Môžeme ich povedať večer pri posteli. Môžeme ich vysloviť pri chorom človeku. Môžeme ich povedať vtedy, keď sa bojíme o svoje deti. Môžeme ich povedať aj vtedy, keď už nevieme nájsť správne slová. Bohorodička rozumie aj modlitbe, ktorá je iba tichým vzdychom srdca.

KAŽDÝ POTREBUJE OCHRANU

Každý človek potrebuje ochranu. Dieťa potrebuje ochranu rodičov. Mladý človek potrebuje ochranu a múdrosť, keď hľadá svoju cestu. Rodičia potrebujú silu a trpezlivosť. Starý človek potrebuje blízkosť a pokoj. Chorý potrebuje nádej. Ale existuje ešte hlbšia ochrana, ktorú potrebuje každý z nás. Potrebujeme ochranu pred hriechom. Potrebujeme ochranu pred tým, čo pomaly ničí naše srdce. Pred hnevom. Pred pýchou. Pred závisťou. Pred neodpustením. Pred ľahostajnosťou voči Bohu. Pred tým, aby sme si zvykli žiť bez modlitby a bez sviatostí. Preto sa môžeme modliť: „Presvätá Bohorodička, chráň ma nielen pred tým, čo mi môže ublížiť zvonku. Chráň ma aj pred tým, čo môže zničiť moje srdce zvnútra.“ To je veľmi dôležitá prosba. Lebo niekedy sa modlíme, aby Boh zmenil okolnosti nášho života, ale Boh chce najprv zmeniť nás.

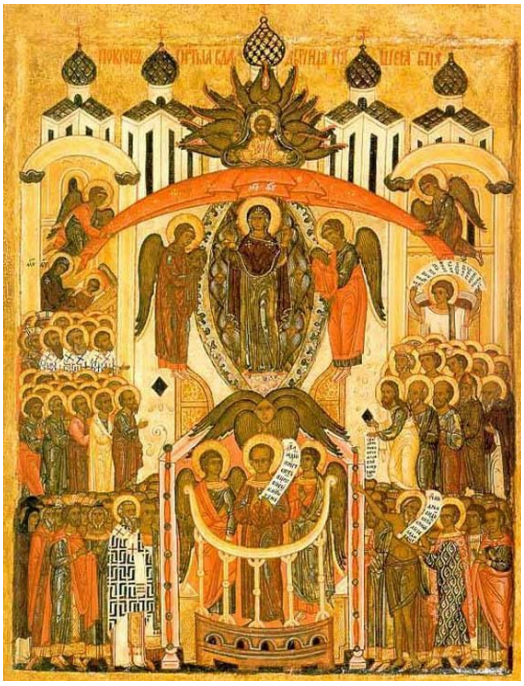
OCHRANA NAŠICH RODÍN

Každá kresťanská rodina potrebuje svoj Pokrov. Dom môže byť veľký a krásny. Môže v ňom byť všetko, čo človek potrebuje. Ale skutočný domov vzniká tam, kde je láska, odpustenie, modlitba a Boh. Preto je krásnym zvykom mať v rodine ikonu Presvätej Bohorodičky a spoločne sa pred ňou modliť. Nemusí to byť vždy dlhá modlitba. Niekedy stačí, keď sa večer celá rodina zastaví a povie: „Presvätá Bohorodička, ochraňuj našu rodinu.“ Potom môžeme vysloviť mená svojich detí, rodičov, starých rodičov, chorých a všetkých, ktorých nosíme v srdci. Tak vzniká skutočný Pokrov. Nie zo striebra ani zo zlata. Ale z modlitby.

PRESVÄTÁ BOHORODIČKA A NAŠE DETI

Osobitne potrebujú ochranu naše deti. Žijeme vo svete, v ktorom sa na deti a mladých valí množstvo informácií. Nie všetko, čo vidia a počujú, je dobré. Nie všetko ich vedie k pravde, čistote, úcte a láske. Rodičia preto nemôžu svojim deťom odstrániť všetky nebezpečenstvá. Ale môžu ich naučiť, kam sa v nebezpečenstve obrátiť. Môžu ich naučiť modliť sa. Môžu ich naučiť urobiť znamenie svätého Kríža. Môžu ich naučiť povedať: „Bohorodička, ochraňuj ma.“ Ak dieťa vyrastá s vedomím, že jeho život patrí Bohu, dostáva dar, ktorý mu rodičia nemôžu dať nijakým materiálnym zabezpečením. Je to dôvera v Boha. A práve Presvätá Bohorodička nás tejto dôvere učí. Ona povedala Bohu svoje „áno“ aj vtedy, keď ešte nepoznala celú cestu, ktorá ju čaká. Aj naše deti potrebujú raz povedať svoje „áno“ Bohu. A my ich k tomu máme viesť.

POKROV NAŠEJ FARNOSTI

Nielen jednotlivý človek, ale aj celé spoločenstvo potrebuje ochranu Presvätej Bohorodičky. Potrebujeme ju pre naše rodiny. Potrebujeme ju pre naše deti a mládež. Potrebujeme ju pre starých a chorých. Potrebujeme ju pre tých, ktorí sú ďaleko od Cirkvi. Potrebujeme ju pre tých, ktorí stratili nádej. Potrebujeme ju aj pre náš chrám a našu farnosť. Koľko ľudí prešlo dverami nášho chrámu počas desaťročí! Koľko modlitieb tu zaznelo! Koľko ľudí tu prijalo sväté tajomstvá! Koľko rodičov tu prinieslo svoje deti! Koľko ľudí tu prosilo Boha v radosti, ale aj v slzách! A nad tým všetkým prosíme o ochranu Presvätej Bohorodičky. Nech rozprestiera svoj omofor nad našimi domami. Nech chráni naše rodiny pred rozdelením. Nech chráni manželstvá pred neverou a neodpustením. Nech chráni deti pred zlom. Nech chráni mladých, ktorí hľadajú svoje miesto v živote. Nech stojí pri chorých a trpiacich. Nech neopúšťa starých a osamelých. A nech svojím príhovorom privádza k svojmu Synovi aj tých, ktorí sa od neho vzdialili.

NAJHLBŠIA OCHRANA

Je však potrebné pochopiť ešte jednu vec. Presvätá Bohorodička nás nechráni preto, aby sme si mohli robiť, čo chceme. Jej ochrana nás vedie k poslušnosti voči Bohu. Na ikone Pokrova stojí Mária medzi nebom a zemou ako tá, ktorá sa modlí za ľud. Jej ruky a jej omofor ukazujú na Krista. Preto skutočný Pokrov nie je iba prosbou: „Bohorodička, ochráň ma pred problémami.“ Je to predovšetkým prosba: „Bohorodička, pomôž mi zostať pri Kristovi.“ Lebo ak máme Krista, máme to najdôležitejšie. Možno sa náš problém nevyrieši tak, ako sme chceli. Možno choroba neodíde. Možno sa okolnosti nezmenia. Možno príde kríž, ktorý sme si nevybrali. Ale ak zostaneme s Kristom, nie sme porazení. A práve v tom spočíva najväčšia ochrana.

KEĎ PRÍDE BÚRKA

Niekedy si myslíme, že Božia ochrana znamená, že v našom živote nebude búrka. Ale Kristus nikdy nesľúbil, že búrky neprídu. Sľúbil, že nebude od nás ďaleko. Aj apoštoli boli na lodi, keď prišla búrka. Voda sa valila do člna a oni sa báli. Kristus však bol s nimi. Možno aj náš život niekedy vyzerá ako taká loď. Rodinné starosti. Choroba. Problémy v práci. Obavy o deti. Osamelosť. Strata blízkeho človeka. Neistota z budúcnosti. Vtedy sa pozrime na ikonu Pokrova. Presvätá Bohorodička rozprestiera svoj omofor. A Cirkev nám pripomína: Nie si sám. Nad tebou je Božia milosť. Za teba sa modlí Matka. A Kristus neopustil svoju Cirkev.

PRESVÄTÁ BOHORODIČKA OCHRANKYŇA, OCHRAŇUJ NÁS!

Presvätá Bohorodička Ochrankyňa, rozprestri nad nami svoj svätý omofor, ochraňuj naše rodiny, naše deti, našu farnosť a všetkých, ktorí sa k tebe s dôverou utiekajú. A veď nás vždy k svojmu Synovi, nášmu Pánovi, Bohu a Spasiteľovi Ježišovi Kristovi.
Amen.

Informačný dvojtýždenník pre vnútornú potrebu Gréckokatolíckej cirkvi farnosť Šarišské Jastrabie. Neprešlo jazykovou úpravou. Za vydanie zodpovedný ThLic. Miroslav Šimko, PhD. - farár farnosti. Adresa: Gréckokatolícka cirkev, farnosť Šarišské Jastrabie, 065 48, Šarišské Jastrabie č. 128, IČO: 31952259, DIČ: 2021936356, **IBAN** SK63 **0900** 0000 00**50 2756 7069**, e-mail: sarisske.jastrabie@grkatpo.sk, tel.: 052/4926136, Miroslav Šimko, farár - mob.: 0911 811 307, www.grksarjastrabie.fara.sk

Liturgický program od 28.09.2026 do 11.10. 2026				
Dátum	***Čas***	***Program***	***Úmysel***	***Liturgický kalendár***
28.09 Po.	17:00 18:00	Sv. liturgia csl. Parastas	† z r. Gladišovej 14 † z r. Cvancigerovej 16 † Marta Miženková	Náš prepodobný otec a vyznávač Charitón. Svätý Václav, český knieža.
29.09 Ut.	17:00	Sv. liturgia csl.	† z r. Emila Tarasoviča † z r. Zdenky Tarasovičovej	Náš prepodobný otec Kyriak Pustovník.
30.09 St.	06:45	Sv. liturgia csl.	† z r. Márie Labašovej 8	Svätý hieromučeník Gregor, biskup Veľkého Arménska.
01.10 Št.	**06:45 07:30 17:00 18:00**	**Utiereň Sv. liturgia csl. Sv. liturgia csl. Sv. liturgia rom.**	**ZBP r. Márie Filičkovej † z r. Havrilovej 54 † Miroslav**	**PRESVÄTÁ BOHORODIČKA OCHRANKYŇA. Myrovanie**
02.10 Pia.	06:45 17:00	Sv. liturgia csl. Sv. liturgia csl.	ZBP členov arcibratstva † z r. Čubovej	Svätý hieromučeník Cyprián a svätá mučenica Justína.
03.10 So.	08:00	Sv. liturgia csl.	† Rainer (40 dňová)	Svätý hieromučeník Dionýz Areopagita.
04.10 Ne.	**07:15 08:00 10:00 11:30 15:00**	**Utiereň Sv. liturgia csl. Sv. liturgia sl. Sv. liturgia rom. Večiereň**	**ZBP r. Kožárovej ZBP r. Kopčíkovej 246 Za farské spoločenstvo**	**NEDEĽA 19. TÝŽDŇA PO PÄŤDESIATNICI. Pamiatka zázračnej klokočovskej ikony Presvätej Bohorodičky 2. hlas**
05.10 Po.	17:00	Sv. liturgia csl.	† Marta Miženková (9dňová)	Svätá mučenica Charitína.
06.10 Ut.	17:00	Sv. liturgia csl.	† Ján Krafčík (40dňová)	**Svätý a slávny apoštol Tomáš.**
07.10 St.	17:00	Sv. liturgia csl.	† z r. Kopčíkovej 75 † z r. Firmentovej	Svätí mučeníci Sergej a Bakchus.
08.10 Št.	17:00	Sv. liturgia csl.	† z r. Šenitkovej 243 † z r. Dany Stašenkovej 246	Naša prepodobná matka Pelágia.
09.10 Pia.	06:45	Sv. liturgia csl.	† z r. Skaličanovej	Svätý apoštol Jakub Alfejov.
10.10 So.	08:00	Sv. liturgia csl.	† Helena Havrilová (ročná)	Svätí mučeníci Eulampios a Eulampia.
11.10 Ne.	**07:15 08:00 10:00 11:30 15:00**	**Utiereň Sv. liturgia csl. Sv. liturgia sl. Sv. liturgia rom. Večiereň**	**ZBP r. Krafčíkovej 212 ZBP r. Firmentovej Za farské spoločenstvo**	**NEDEĽA 20. TÝŽDŇA PO PÄŤDESIATNICI. Pamiatka svätých otcov siedmeho všeobecného snemu 3.hlas**